

ת"פ 19988/08/19 - מדינת ישראל-תביעות נגד אוסמאמא אבו לקימה-בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 19988-08-19 מדינת ישראל נ' אבו לקימה

בפני בעניין:	כבוד השופט יניב בן הרוש המאשימה	מדינת ישראל-תביעות נגד ע"י ב"כ עוה"ד מאירי לב
נגד הנאשם		אוסמאמא אבו לקימה-בעצמו ע"י ב"כ עוה"ד פאולה ברוש

גזר דין

רקע עובדתי

1. במסגרת הסדר אליו הגיעו הצדדים ביום 20.7.2022, הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן והורשע בעבירות של **החזקת סמים שלא לצריכה עצמית** לפי סעיף 7(א) + 7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) התשל"ג - 1973 **והפרעה לשוטר במילוי תפקידו** לפי סעיף 275 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977.
2. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 25.11.2018 בשעת ערב בתחנת דלק סונול, ליד משרד הרישוי בבאר שבע, החזיק הנאשם ברכבו סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל של 550 גרם שלא לצריכתו העצמית. במעמד זה, הגיעו שוטרים לתחנת הדלק והבחינו ברכב המונע ובנאשם עומד ליד עמדת התדלוק. משהבחין הנאשם בשוטרים רץ בחזרה לרכב והחל בנסיעה לכיוון כביש 25, תוך שהשוטרים דולקים אחריו עם אורות מהבהבים וכורזים לו לעצור את הרכב, אך הנאשם לא עצר והמשיך בנסיעה. במהלך המרדף איבדו השוטרים קשר עין עם הנאשם ובעת שנסעו על הכביש הראשי ביישוב שגב שלום, הגיח הנאשם עם הרכב מאחוריהם, עצר את רכבו ליד נידת המשטרה והסגיר עצמו לשוטרים.
3. במסגרת ההסדר לא הייתה הסכמה עונשית, וסוכם כי הצדדים יטענו באופן פתוח לאחר קבלת תסקיר לבקשת ב"כ הנאשם.

תסקירי שירות המבחן

4. בעניינו של הנאשם התקבלו שלושה תסקירים.

עמוד 1

5. מתסקיר שירות המבחן מיום 18.10.2022 עלה כי הנאשם בן 25 נשוי ואב לארבעה ילדים, עובד כשש שנים במפעל "עוף עוז", כיום בתפקיד אחראי מחלקת אחזקה. שירות המבחן התרשם כי הנאשם בעל מערכת ערכים נורמטיבית ויציבות תעסוקתית. הנאשם הודה, וביטא צער ובושה על מעשיו אשר גרמו לפגיעה במשפחתו. מסר כי העבירה בוצעה על רקע חוב שהתקשה להחזיר, ובשל כך הסכים להעביר את חבילת הסמים בתמורה למחיקת החוב. שירות המבחן התרשם מקושי בהפעלת שיקול דעת מעמיק וקבלת החלטות מושכלות תוך בחינת השלכות מעשיו. לצד האמור, ציין שירות המבחן כי מעורבות הנאשם בהליך הפלילי מהווה גורם מרתיע ומציב גבולות עבורו וכי הסיכון להישנות העבירות נמוכה. הנאשם שלל נזקקות טיפולית בתחום הסמים ובהקשר זה ציין שירות המבחן כי בבדיקות שתן שנערכו לנאשם לא נמצאו שרידי סם. הנאשם הביע מוטיבציה לשילובו בקבוצה טיפולית ייעודית להתנהלות תקינה ויציבה. נוכח האמור המליץ שירות המבחן על ענישה שיקומית בדמות צו של"צ והעמדתו בצו מבחן לשילובו בהליך טיפולי בשירות המבחן, ובמרכז "ריאן" לצורך רכישת השכלה. שירות המבחן סבר כי יש מקום לשקול ביטול הרשעת הנאשם בדיון, משום שלהתרשמותו אי הרשעת הנאשם חשובה לו מבחינת התדמית העצמית שלו וכי הנאשם חושש כי הרשעתו תפגע באפשרויות תעסוקה עתידיות.

6. מהתסקיר המשלים מיום 29.1.2023 עלה כי בתקופת הדחייה השתתף הנאשם ביום הכנה והכוונה לטיפול קבוצתי. גורמי הטיפול בשירות המבחן דיווחו כי הנאשם שיתף פעולה, גילה הכרה בבעייתיות שבהתנהגותו ולהתרשמותם מתאים לשילוב בקבוצה טיפולית ויוכל להיתרם מהמסגרת. עם זאת, דווח כי הנאשם טרם השתלב בקבוצה טיפולית, בשל עומס אצל שירות המבחן.

7. מהתסקיר האחרון מיום 23.4.2023 עלה כי הנאשם צפוי להשתלב בקבוצה הטיפולית בשירות המבחן ביום 9.5.2023. שירות המבחן חזר על המלצתו הסופית לשקול את אי הרשעת הנאשם.

טיעוני הצדדים לעונש

8. בטיעוניה לעונש תיארה ב"כ המאשימה את העבירה שבוצעה על ידי הנאשם, הערכים שנפגעו והפנתה לפסיקה רלוונטית. ציינה כי נסיבות ביצוע העבירה מעידות על התעוזה הרבה של הנאשם, ועתרה למתחם ענישה הנע בין 6-12 חודשי מאסר בפועל. בהתייחסה לתסקיר, הפנתה לחוסר הלימה בין המלצת שירות המבחן לחומרת המעשים המיוחסים לנאשם וביתר שאת כאשר לא החל הליך טיפולי. לטענתה, השתתפותו של הנאשם ביום הכנה אין בה כדי להעיד על מידת שיתוף הפעולה בהליך ארוך ומעמיק. המאשימה עתרה להותיר את ההרשעה על כנה והתנגדה לסטייה ממתחם הענישה, בהיעדר שיקולי שיקום בעניינו. כמו כן, עתרה להשית על הנאשם מאסר בפועל ברף התחתון של המתחם בהיעדר עבר פלילי, לצד מאסר על תנאי, קנס ופסילה בפועל ועל תנאי.

9. בפתח טיעוניה ציינה ב"כ הנאשם כי מדובר במקרה חריג בנסיבותיו. הפנתה לכך שהנאשם נעדר עבר פלילי, מנהל אורח חיים נורמטיבי ובעל יציבות תעסוקתית. הוסיפה כי מאז ביצוע העבירה לא הסתבך שוב בפלילים. לטענתה, הרקע למעשיו הינו משבר אישי וכלכלי, שעה שהיה נתון תחת לחץ להשבת חוב כספי, אז הסכים להעביר ברכבו סמים שאינם שלו בתמורה למחיקת החוב. ביקשה לתת משקל רב לחרטת הנאשם על מעשיו במהלך האירוע, ובהקשר זה הפנתה לע"פ 27326-12-21. עתרה לסטייה ממתחם העונש ההולם הנע בין מאסר על תנאי ועד מאסר בעבודות שירות, ולבטל את הרשעת הנאשם משיקולי שיקום. הפנתה לפסיקה התומכת בטענותיה.

לטענתה, הרשעה תהווה פגיעה קשה בשיקומו של הנאשם, שכן זו אינה מחייבת פגיעה קונקרטית בתעסוקה, אלא יכולה להיות פגיעה רחבה יותר ומתייחסת גם לשאיפותיו להשלים לימודיו, קידום בעבודתו ושילובו בקבוצת טיפול. הוסיפה כי פגיעה בדימויו העצמי ובעיני אחרים חשובה לו בהינתן מעמדו של אביו במגזר. ציינה כי אמנם הנאשם טרם שולב בקבוצה טיפולית בשל העומס הקיים בשירות המבחן, אולם הביע מוטיבציה לשילובו בטיפול, ונמצא בקשר עם שירות המבחן בתקופת הדחיה.

10. הנאשם בדבריו הביע צער על מעשיו והוסיף כי לא יחזור על מעשיו.

סוגיית אי הרשעה

11. בהתאם לסעיף 192א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, לסעיף 1(2) לפקודת המבחן [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 ולסעיף 71א לחוק העונשין, בית המשפט מוסמך ליתן צו מבחן או צו לשירות לתועלת הציבור, תוך הימנעות מהרשעה.

12. בע"פ 2083/96 **תמר כתב נגד מדינת ישראל**, פ"ד נ"ב (3) 337 (להלן: "**הלכת כתב**") נקבע, כי משהוכח ביצועה של עבירה, יש להרשיע את הנאשם, זולת מקרים יוצאי דופן בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה. זאת על מנת שלא לפגוע בחובת מיצוי הדין עם עבריינים (ראו ע"פ 2669/00 **מדינת ישראל נ' פלוני** [פורסם בנבו] (17/08/00)), וכן על מנת שלא לגרום לפגיעה מהותית בעקרון השוויון בפני החוק ובשיקולי ענישה אחרים, ראו ע"פ 1082/06 **מיכאל שוראקי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (20/06/06).

13. הלכה היא כי על המבקש לבטל את הרשעתו, הנטל להוכיח כי מתקיימים בעניינו שני תנאים מצטברים. הראשון, הוא שההרשעה תוביל לפגיעה חמורה בשיקומו. והשני, הוא שסוג העבירה מאפשר בנסיבות המקרה לבטל את ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים וביניהם התועלת שתושג לאינטרס הציבורי-חברתי מההרשעה. (ראו ע"פ 4318/20 **מדינת ישראל נ' אלון חסן** [פורסם בנבו] (18/04/21)).

14. בכל הנוגע לתנאי הפגיעה החמורה בשיקום. הרי שטרם בחינת הפגיעה האפשרית בשיקום, יש להידרש לשאלה, אם כלל היה הליך שיקום מוצלח שעלול להיפגע כתוצאה מההרשעה. עיון בתסקירי שירות המבחן מעלה כי מלבד הבעת מוטיבציה מילולית והשתתפות ביום הכנה והכוונה לטיפול, הנאשם טרם החל בהליך שיקומי, בשל העומס הקיים בשירות המבחן. אכן, שירות המבחן התרשם כי ביום ההכנה הנאשם שיתף פעולה ונמצא דומיננטי בשיח הקבוצתי, אולם זה כשלעצמו אינו יכול להעיד על מידת המחויבות להליך ממושך ובוודאי שאינו יכול להעיד על שיקום משמעותי המצדיק הימנעות מהרשעה. לא נעלמה מעיני העובדה כי הנאשם צפוי להשתלב בקבוצה טיפולית ביום 9.5.2023, אולם אינני סבור כי הרשעת הנאשם בדין תפגע פגיעה חמורה בהליך השיקומי אותו צפוי הנאשם לעבור.

15. זאת ועוד, על המבקש לבטל את הרשעתו להוכיח קיומו של נזק קונקרטי שעלול להיגרם לפרנסתו כתוצאה

מהרשעתו. וכך נקבע ברע"פ 7224/14 משה פרנסקי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (10/11/14): "החובה להצביע על קיומו של נזק קונקרטי, מתיישבת עם אופיו המצומצם של החרג שעניינו הימנעות מהרשעה, אשר נועד לחול אך במקרים מיוחדים בהם קיימים טעמים כבדי משקל הנוגעים לצורכי שיקומו של הנאשם".

16. לא מצאתי בטיעוני ב"כ הנאשם כל תימוכין לכך שלנאשם ייגרם נזק קונקרטי כתוצאה מהרשעתו. הנאשם עובד כאחראי מחלקת אחזקה במפעל "עוף עוז" וטענת באת כוחו כי הרשעה עלולה לפגוע באפשרויות קידומו בעבודה בעתיד ובשאיפותיו להשלים לימודיו לא נתמכה במסמכים והינה טענה תיאורטית בלבד. הלכה היא כי: "אין להידרש לאפשרויות תיאורטיות, על פיהן עלול להיגרם נזק כלשהו בעתיד". ובעניין זה ראו רע"פ 5261/18 דוידוף נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (12/07/18) וכן רע"פ 54/15 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (26/01/15).

17. ברע"פ 3589/14 שרון לוזון נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (10/06/14) חזר בית המשפט העליון על ההלכה הידועה: כי על העותר לאי-הרשעה מוטלת החובה להצביע על כך שהרשעתו תביא לפגיעה קשה וקונקרטית בסיכויי שיקומו, ולתמוך את טענותיו בתשתית ראייתית מתאימה"

18. באת כוח הנאשם הפנתה לפסקי דין בהם ביטלו בתי המשפט הרשעות הנאשמים בעבירות סמים. בין השאר הפנתה לעפ"ג 53504-01-11 אדם אלון נ' מדינת ישראל שם ביטל בית המשפט המחוזי את הרשעת הנאשם לאחר שסבר כי כתוצאה מהרשעתו היה צפוי להיגרם נזק חמור שאינו עומד במבחן המידתיות משלא יוכל לייצג את ישראל באולימפיאדה. ברי, כי נסיבותיו של הנאשם שם שונות מאלו של הנאשם שבפנינו. עוד הפנתה לת"פ 72806-02-19 מדינת ישראל נ' טובול ואח' שם הסתפק בית המשפט ב"פוטנציאל נזק לשיקום" משהיה הנאשם בעיצומו של לימודי הנדסה והופסק שילובו בשירות מילואים פעיל.

19. הנה כי כן, פסקי הדין אליה הפנתה ב"כ הנאשם, רובם במקרים פחות חמורים מענייננו, בהם תוארו נזקים ברמות קונקרטיות משתנות, וחשוב מכך - באף אחד מהם בית המשפט לא ביטל הרשעה בנסיבות בהן לא הוכח פוטנציאל לנזק שייגרם בעקבות ההרשעה.

20. לא אוכל לקבל את הטענה לפיה קיימת בשנים האחרונות מגמה של הגמשה בדרישה לקיומו של נזק קונקרטי. ההלכה בדבר הצורך בקיומו של נזק קונקרטי נקבעה על ידי בית המשפט העליון בפסקי דין רבים והיא עומדת בעינה אף בימינו אנו. ראו למשל רע"פ 6485/20 ביטון נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (11/01/21), רע"פ 5018/18 בוזגלו נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (21/10/18), רע"פ 1097/18 בצלאל נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (18/04/18), רע"פ 3589/14 שרון לוזון נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (10/06/14), רע"פ 5860/15 פלונית נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (07/09/15), רע"פ 7224/14 משה פרנסקי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (10/11/14). ודוק, הדרישה לנזק קונקרטי בפסיקת בית המשפט העליון הינה כה נוקשה עד כי: "גם כאשר מדובר בנאשם צעיר המצוי בתחילת חייו הבוגרים, יש להציג נזק מוחשי-קונקרטי שייגרם כתוצאה מההרשעה." ראו רע"פ 7109/14 סייג נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (20/11/14).

21. יצוין, כי בית המשפט העליון חזר והדגיש כי אף לאחר כניסת תיקון 113 לחוק העונשין לתוקף, תנאי בלעדיו אין לביטול הרשעה הוא שהרשעתו של הנאשם: "**צפויה לפגוע פגיעה חמורה בשיקומו או בעתידו**". ראו רע"פ 2327/19 **אדוארדו נ' מדינת ישראל** פורסם בנבו [19/05/19].

22. הנאשם שבפני לא רק שלא הוכיח קיומו של נזק קונקרטי, או נזק כללי, אלא אף לא הוכיח קיומה של "**השפעה שלילית**" על עתידו המקצועי, (כלשון בית המשפט ברע"פ 8215/16 **יצחק נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (29/03/17), שם היה מדובר בסטודנט ללימודי הנדסה אשר הרשעתו הייתה עלולה להשפיע על סיכוייו להיקלט בעבודה).

23. בכל הנוגע לתנאי השני הנוגע לסוג העבירה וחומרתה, מדובר בנסיבות בהם החזיק הנאשם ברכבו סם מסוג קנבוס במשקל של 550 גרם, ובעת שנצפה על ידי השוטרים מתדלק את רכבו, נכנס במהירות לרכב וניסה להימלט בעוד שהשוטרים כרזו לו לעצור. סבורני כי, נסיבות המקרה בשילוב היעדר הליך שיקומי משמעותי, אינן מאפשרות לבטל את ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים וביניהם התועלת שתושג לאינטרס הציבורי-חברתי מההרשעה. עוד יש לזכור כי גם אם מדובר בסם שאינו מן הקשים, עדיין המחוקק קבע לעבירה זו עונש מקסימום של 20 שנה ובעבירה של הפרעה לשוטר נקבע עונש מינימום, המעידים על חומרתם.

24. לאור האמור לעיל דין בקשת הנאשם לביטול הרשעתו להידחות.

קביעת מתחם העונש ההולם

25. בקביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט להתחשב בערכים המוגנים, במידת הפגיעה בהם, בענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

הערכים המוגנים ומידת הפגיעה בהם

26. הערך המוגן בעבירות סמים הינו ההגנה מפני הנזקים הישירים והעקיפים אשר נגרמים לחברה בכללותה עקב השימוש בסמים. שימוש ממושך בסם מסוכן עלול לגרום לפגיעה גופנית ונפשית של המשתמש בו, כזו שתצריך טיפול רפואי שעלותו נופלת על החברה. על הצורך להילחם בנגע הסמים, עמד בית המשפט העליון לא אחת פסיקתו, ובין השאר בע"פ 170/07 **מטיס נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (19/11/07) ביחס שימוש עצמי בסמים מסוג קנאביס וחשיש: "**אכן הסם שמדובר בו בתיק הנוכחי הוא קנבוס שמוגדר כ"סם קל". לרוע המזל סמים קלים מהווים לעיתים קרובות את יריית הפתיחה להתמכרות לסמים קשים יותר שלא לדבר על כך שגם בשימוש בהם עצמם טמונה סכנה**".

27. לאחרונה, בית המשפט העליון שב והדגיש כי קנבוס היה ועודנו נותר סם מסוכן. ראו למשל רע"פ 174/21 **סויסה נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (25/02/21), וכי ככלל מגמת הענישה בעבירות סמים, היא של החמרה והרתעה.

ראו ע"פ 8048/19 פיצ'חדזה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (04/06/20).

מדיניות הענישה הנוהגת

28. בפתח הדברים יש לזכור כי מדובר בעבירת סמים שהמחוקק קבע בגינה עונש של 20 שנות מאסר. בעבירה של הפרעה לשוטרי במילוי תפקידו נקבע עונש מזערי בדמות מאסר בן שבועיים ועד שלוש שנות מאסר. נתונים אלה, יש בהם כדי ללמד על החומרה הרבה שמייחס המחוקק לעבירות מסוג זה.

29. היות שבפני כתב האישום מתאר השתלשלות של אירועים קרובים בזמן ובמקום, בעלי זיקה עניינית, הרי שמן הראוי לקבוע מתחם עונש אחד.

30. מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות החזקת סם קנבוס שלא לצריכה עצמית, מלמדת כי המתחם נע בין מאסר קצר שיכול וירוצה בעבודות שירות ועד מאסר בפועל.

ברע"פ 8759/21 **אלעד קסלר נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (23/12/21) בעבירות של החזקת סם שלא לצריכה עצמית והחזקת אגרופן או סכין שלא כדין. הנאשם החזיק בביתו סם קנבוס במשקל כולל של 229.35 גרם, בית המשפט השלום קבע מתחם עונש הולם הנע בין מאסר על תנאי לצד צו של"צ, וענישה נלווית ועד ל-8 חודשי מאסר בפועל.

ברע"פ 322/15 **ג'אנה נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (22/01/15) נדחה בקשת ערעורו של מי שהחזיק בסמים מסוג חשיש במשקל של כ-400 גרם והחזקת סכין. בעבירת הסמים נקבע מתחם ענישה בין 7-18 חודשי מאסר. ערעור הנאשם ובקשת רשות ערעור על חומרת עונשו נדחו.

ברע"פ 10423/09 **שורר נ' מ"י** [פורסם בנבו] (26/04/10) (אליו הפנתה המאשימה), נדחתה בקשת המבקש שהורשע בהחזקת סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל של 574, עליו נגזרו 6 חודשי מאסר על דרך עבודות שירות בניגוד להמלצת שירות המבחן להימנע מהרשעתו.

בעפ"ג 24043-04-17 **אל קשכר נגד מדינת ישראל** (לא פורסם) נדחה ערעור נאשם שהורשע בהחזקת קנאביס במשקל של 922.40 גרם. נקבע מתחם הנע בין 6-12 חודשי מאסר בפועל והוטלו על הנאשם, שהיה בעל עבר פלילי, שבעה חודשי מאסר בפועל.

בת"פ 39829-08-21 **מדינת ישראל נ' אלקשחר** [פורסם בנבו] (26/03/23) הורשע הנאשם בעבירה של החזקת סמים והפרעה לשוטרי בכך שהחזיק בביתו סם מסוג קנבוס במשקל של 300 גרם והפריע לשוטרים בכך שזרק מחלון ביתו את הסמים עת הגיעו שוטרים לביתו. מתחם העונש נקבע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל ועונשו של הנאשם נגזר ל-6 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות ובנוסף הפעלת

מאסר על תנאי.

בת"פ 14656-12-20 **מדינת ישראל נ' אלעלאוין** (לא פורסם) הורשע נאשם בעבירה של החזקת סמים בכך שהחזיק בביתו סם מסוג קנביס במשל של 457 גרם. מתחם העונש נקבע בין מספר חודשים ועד 18 חודשי מאסר בפועל ועונשו נגזר ל- 8 חודשים והופעל מאסר על תנאי בן 4 חודשים כך שחציו ירוצה בחופף וחציו במצטבר.

31. ביחס לעבירות הכשלת השוטר בעבר מדיניות הענישה הנוהגת הייתה במרבית המקרים לעונש מאסר על תנאי, קנס, שירות לתועלת הציבור. ראו למשל ע"פ (י-ם) 28716-12-12 **כהן נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (24/05/13); ת"פ (שלום רמלה) 53938-12-12 **מדינת ישראל פרקליטות מחוז מרכז נ' נתנאל הברי** [פורסם בנבו] (26/11/15); ת"פ (שלום רמלה) 32722-06-13 **מדינת ישראל משטרת ישראל תביעות-שלוחת רמלה נ' עלי זמאערה** [פורסם בנבו] (10/07/13); ת"פ (י-ם) 4110/09 **מדינת ישראל נ' עליאן** [פורסם בנבו] (14/11/13); ת"פ 13053-08-19 **מדינת ישראל נ' דורון** [פורסם בנבו] (07/02/22). יחד עם זאת, מרגע שהמחוקק קבע עונש מזערי בדמות מאסר בן שבועיים, לא יכול עוד מתחם העונש ההולם להתחיל מעונש של מאסר על תנאי, אלא מטעמים מיוחדים בלבד. ובעניין זה ראו למשל ע"פ 1605/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (27/08/14).

הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה

32. במסגרת בחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה בהתאם לסעיף 40 ט' לחוק, להחלטה בת.פ. ה זה, הפנתה במשפט להעניש באופן מחמיר במקרים כגון דא. כבוד האדם וחירותו, וכן זכות האדם לאוטונומיה על גופו עניינה בהחזקת סם מסוג קנבוס שאמנם אינו נחשב מן הקשים שבפקודת הסמים, אולם היה ועודנו נותר סם מסוכן. הנאשם החזיק בכמות סם שאינה מבוטלת במשקל של 550 גרם, וזו נמצאה ברכבו בעוד הוא מתדלק את רכבו בתחנת דלק. יצוין כי גם אם לא עולה כך מכתב האישום, לדברי הנאשם עצמו, הוא אינו משתמש בסמים, והחבילה הייתה צפויה להגיע לידי אחר. כך, שעל פניו הנאשם שימש כחלק משרשרת הפצת הסם.

33. אם בכך לא די, הרי שבעת שהבחין בשוטרים, נכנס במהירות לרכבו, החל בנסיעה ולא שעה לבקשת השוטרים לעצור. מנוסתו של הנאשם מהשוטרים עם רכבו הינה חמורה. לא זו בלבד שהיא מבטאת את מטרותו של הנאשם להימלט מאימת הדין, אלא שהיא מלמדת על התעוזה של הנאשם לברוח מגורמי החוק.

34. נתתי דעתי לכך שהנאשם הסגיר עצמו לאחר שברח מהשוטרים, וגם אם אין בכך משום חרטה במובנו של סעיף 28 לחוק העונשין ואף לא קרבה לכך, יש בכך כדי ללמד על הלך רוח המצדיק התחשבות מסוימת בבחינת נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה. יוער כי ע"פ 27326-12-21 **קזר נ' מדינת ישראל**, אינו יפה לענייננו משום ששם בסופו של יום הנאשם לא פנה אל חברת הביטוח ועל כן מטרותיו לא התממשה.

35. לפיכך, אני קובע כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר קצר שיכול ירוצה בעבודות שירות, בצירוף ענישה נלווית ועד 12 חודשי מאסר בפועל.

סטייה ממתחם העונש ההולם

36. בעניינו לא מצאתי מקום לחרוג ממתחם הענישה שקבעתי וזאת משום שעל נאשם המבקש לסטות לקולא ממתחם העונש ההולם הנטל להציג ראיות לכך שעבר הליך שיקומי משמעותי. ראו למשל רע"פ 1705/22 **אלצראיעה נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (14/03/22), כידוע, הלכה היא כי: **"לא בכל מקרה שבו תהליך טיפולי מתקדם בכיוון חיובי, יש להפעיל את הסמכות הקבועה בסעיף 40ד, שאחרת בא החריג ומרוקן את הכלל מתוכן"**. ראו למשל ע"פ 7757/21 **אהרון קיי מרזוקי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (24/05/22).

37. בעניינו, הנאשם טרם עבר הליך טיפולי או שיקומי מכל סוג שהוא. אמנם היעדר שילובו בקבוצה אינו נזקף לחובתו ונבע משיקולים שאין לנאשם שליטה עליהם, בשל העומס הקיים אצל שירות המבחן. יחד עם זאת, מקום בו הנאשם טרם החל בטיפול, בית המשפט אינו יכול להתרשם אם ההליך הטיפולי יעלה כדי שיקום ממשי, או למצער, ילמד על סיכוי שיקומו (בעניין זה ראו רע"פ 7150/21 **מנשירוב נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (28/10/21)).

38. בנסיבות המתוארות לעיל, אין בידי לקבל את המלצת שירות המבחן לענישה שיקומית בלבד. בעניין זה ראו ע"פ 3183/16 **עופרי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (08/03/17) שם חזר בית המשפט על ההלכה הידועה **"לפיה תסקיר שירות המבחן, על אף הערכת מקצועיותו הרבה, מהווה המלצה בלבד ובית המשפט רשאי להפעיל את שיקול דעתו בהתחשב בכלל האינטרסים העומדים לפניו"**. הדברים אמורים ביתר שאת שעה שהמלצת שירות המבחן לשקול את ביטול הרשעת הנאשם הובאה כבר בתסקיר הראשון ובטרם החל בהליך טיפולי כלשהו.

39. זאת ועוד, בעניינו הנאשם ביצע את העבירות תוך הפעלת שיקול רציונלי, שלא על יסוד התמכרות כלשהי, ומכאן שסוגיית השיקום גם אם לא בלתי רלוונטית, הינה על פניה בעלת משקל פחות ביחס לאינטרס הציבורי.

40. עוד יש לזכור כי שיקולי שיקום אינם חזות הכל, ולצד אלה נדרש בית המשפט ליתן דעתו לשיקולי ענישה נוספים, ובכלל זה שיקולי גמול, הרתעה והגנה על שלום הציבור ובשים לב לחומרת העבירות המבוצעות בעניינו. ראו למשל רע"פ 4079/21 **פלוני נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (20/06/21).

41. טענת ב"כ הנאשם לדחייה נוספת של הדיון על מנת ללמוד על שילובו של הנאשם בקבוצה הטיפולית, אינה עולה בקנה אחד עם עיקרון סופיות הדיון ובשים לב כי מדובר בתיק שנפתח בשנת 2019, הפגיעה הנגרמת להרתעת היחיד והרבים מכך שהעונש ירוצה זמן מה ושיקולים נוספים עליהם עמד לא אחת בית המשפט העליון. ראו למשל ע"פ 3183/16 **עופרי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (08/03/17).

42. לאור האמור לעיל, מצאתי כי אין מקום לסטות ממתחם העונש ההולם

קביעת העונש ההולם בתוך המתחם

43. לשם קביעת העונש ההולם, בגדרי מתחם העונש, על בית המשפט להידרש לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה:

א. מדובר בנאשם נעדר עבר פלילי, אשר הודה במיוחס לו ובמובן מסוים אף שיתף פעולה עם רשויות אכיפת החוק בכך שחזר לשוטרים לאחר שברח מהם.

ב. שירות המבחן התרשם מרמת סיכון נמוכה להישנות העבירות. הנאשם הביע מוטיבציה לעבור הליך שיקומי, השתתף ביום הכנה והכוונה ונמצא מתאים לשילוב בקבוצה טיפולית ושירות המבחן התרשם כי הנאשם יוכל להיתרם מהמסגרת.

ג. שקלתי את חלוף הזמן מביצוע המעשים בשנת 2018 ולכך שלא הסתבך שוב בפלילים.

44. לאחר בחינת כלל השיקולים, התרשמתי כי יש לקבוע את העונש הראוי בתחתית המתחם.

סוף דבר

45. אשר על-כן, הריני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 2 חודשי מאסר בפועל שירוצה בדרך של עבודות שירות בפארק עירוני באר שבע ברח' גרשון דוינבוים 29 באר שבע החל מיום 29.8.2023.

אני מזהיר את הנאשם, כי עליו לנהוג בהתאם לכללים ולתנאים שתקבע הממונה על עבודות השירות, ושלא לא יעשה כן, יכול ויפסקו עבודות השירות, והוא יידרש לרצות את יתרת עונשו בכלא.

ב. 3 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, שהנאשם לא יבצע עבירת סמים מסוג עוון.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, שהנאשם לא יבצע עבירת סמים מסוג פשע.

ד. אני פוסל את הנאשם, מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה, פסילה בפועל בת חודשיים מהיום.

ה. אני פוסל את הנאשם, מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה, פסילה על תנאי בת 3 חודשים, והתנאי שלא יעבור בתוך 3 שנים מהיום כל עבירה בה הורשע.

הסמים, יושמדו.

הודעה זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי תוך 45 ימים.

ניתן היום, ל' סיוון תשפ"ג, 19 יוני 2023, במעמד הצדדים.